

Дата: 09.12.22

Клас: 4 – Б

Предмет: ЯДС

Вчитель: Лисенко О. Б.

Тема: Подорожуємо просторами степу.

Мета: продовжувати вчити наводити приклади і описувати природні угруповання своєї місцевості за планом (назва угруповання, рослини і тварини угруповання, зв'язки між ними, значення угруповання для людини); характеризувати мешканців природного угруповання, їхні зв'язки між собою і неживою природою; пояснювати залежність між умовами природної зони та її мешканцями, особливостями праці і побуту людей, які в ній проживають; аналізувати зв'язки в природних угрупованнях (організмів між собою, організмів із неживою природою); складати ланцюги живлення; характеризувати природну зону України за планом; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу.

Хід уроку

Користуйтеся презентацією під час опрацювання даної теми уроку або відео уроком за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=Pv6SbEVJlXQ>

1. Організаційний момент.

Приготуйте, будь ласка, все, що потрібно для уроку: підручник, зошит, ручку, олівці.

Старанно працюйте. Не забувайте робити хвилинки відпочинку та релаксації під час уроку.

2. Актуалізація опорних знань

1) Фенологічні спостереження. Вправа «Синоптик».

Дайте характеристику сьогоднішньому дню.

2) Пригадуємо.

Яка природна зона розміщена на південь від зони лісостепу?

Що є її південною межею?

3) Рухлива вправа для очей.

3. Повідомлення теми уроку.

- Сьогодні на уроці ми будемо подорожувати територією степу.

4. Вивчення нового матеріалу.

1) Робота з підручником ст. 141 - 144.

2) Робота з картою.

На карті природних зон України знайдіть зону степу. Які тут форми земної поверхні? Які великі річки перетинають зону степу? Покажіть їх на карті

3) Рослинний світ природної зони.

У степах ростуть трав'янисті рослини. Навесні, коли в ґрунті достатньо вологості, степ укривається різнобарвним цвітом тюльпанів, незабудок, фіалок. Згодом зацвітають королівці, горицвіти, півонії вузьколисті. Через деякий час розвиваються ковила, типчак, тонконіг, костриця. З'являються рослини, що мають опушене листя: полин, шавлія, коров'як, синяк та інші.

Улітку від спеки трави вигорять, а їхні стебла відмирають. Однак степ і в цю пору напрочуд гарний. Восени вітер жене степом, витрушуючи дозріле насіння, відірвані стебла катрану татарського, залізняка, волошки розлогої, які називають «переко-типодем».

ковила пірчаста

костриця степова

полін звичайний

катран татарський

шавлія степова

волошка розлога

4) Тваринний світ степу.

бабак

тушканчик

ласка

ховрах

гадюка
степова

ящірка
прудка

жайворонок
польовий

куріпка
сіра

5) Практичне завдання.

Складіть кілька ланцюгів живлення, що сформувались у степу.

Фізкультхвилинка.

5. Закріплення вивченого.

1) Робота в зошитах ст. 70 - 71.

2) Перевіряємо себе.

1. Де розташована зона степу в Україні?

2. Схарактеризуйте пори року зони степу.

3. Як рослини та тварини пристосувалися до життя у степу?
Відповідь проілюструйте прикладами.

4. Як люди використовують степ у господарській діяльності?

5. Про що нове та корисне ви дізналися з теми «Подорожуємо просторами степу»?

6. Підсумок.

1) Коротко про головне.

Прочитайте висновок на ст.144.

2) Чи знаєте ви, що....

...у різних країнах степи називають по-різному. В Австралії та Африці – це савана, в Південній Америці – льянос і пампа, або пампаси, у Північній Америці – прерії, а в Новій Зеландії – тусоки.

3) Вправа « Оціни свої успіхи»

4) Домашнє завдання.

Повторити тему на ст. 141-144, зошит ст. 70 – 71.

*Роботи надсилайте на Human або на
ел. пошту lenusya.lysenko@gmail.com*